

U AKADEMSKOJ GODINI 2013./2014. OBJAVLJENA SU
SLJEDEĆA IZDANJA:

Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico III / Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana III. / ur. Luciana Borsetto, Nedjeljka Balić-Nižić, Andrijana Jusup Magazin. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

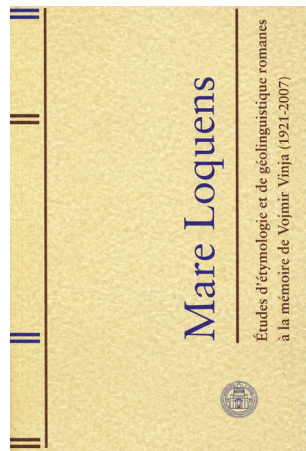
Zbornik "Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana III. / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico III" (ur. Nedjeljka Balić-Nižić, Luciana Borsetto, Andrijana Jusup Magazin) sadrži radove s VI. međunarodnoga znanstvenog skupa održanog 5. i 6. studenoga 2010. u Zadru i Lovincu. Skup je plod dugogodišnje suradnje između odjelâ za talijanistiku Sveučilišta u Padovi i Sveučilišta u Zadru, koja se odvija kroz različite oblike, kao što su organiziranje znanstvenih skupova, pozvanih predavanja, ciklusa predavanja i susreta, dodjela stipendija za stručno i znanstveno usavršavanje te drugih znanstveno-nastavnih i kulturnih aktivnosti. Jedan od najznačajnijih oblika ove suradnje su znanstvena istraživanja iz područja talijanistike, kroatistike, povijesti i povijesti umjetnosti te proučavanje književnih i kulturnih dodira i prožimanja dviju obala Jadrana. Upravo je ovaj zbornik vrijedan zapis novih znanstvenih spoznaja koje su proizvod spomenutih aktivnosti i kao takav predstavlja vrijedan doprinos proučavanju hrvatsko-talijanskih povijesno-kulturnih i književnih veza.

Zbornik može služiti kao dodatna literatura i izvor podataka studentima diplomskih i poslijediplomskih studija, znanstvenicima i stručnjacima iz područja humanističkih znanosti te široj akademskoj javnosti.

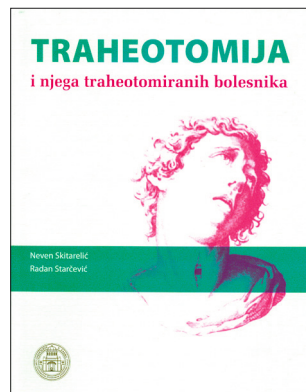
Mare Loquens: études d'étymologie et de géolinguistique romanes à la mémoire de Vojmir Vinja (1921-2007) / ur. José Enrique Gargallo Gil i Nikola Vuletić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

Zbornik "Mare Loquens. Études d'étymologie et de géolinguistique romane à la mémoire de Vojmir Vinja (1921-2007)", koji su uredili José Enrique Gargallo Gil (Universitat de Barcelona) i Nikola Vuletić (Sveučilište u Zadru), plod je međunarodnoga znanstvenog skupa održanoga u studenom 2011. Tom su se prigodom u Zadru okupili strani i domaći romanisti, sa sveučilištâ i znanstvenih institucija iz Portugala, Španjolske, Francuske, Nizozemske, Italije, Austrije, Slovenije i Hrvatske, kako bi odali počast uspomeni Vojmira Vinje o devedesetoj godišnjici njegova rođenja. Akademik Vinja, jedan od najvećih naših jezikoslovaca, zadužio je hrvatsku i romansku etimologiju i lingvističku geografiju svojim monumentalnim djelima *Jadranska fauna* (1986.) i *Jadranske etimologije* (1998. – 2003.), u kojima je jezičnu baštinu istočnojadranske obale etimološki i arealno protumačio u širem mediteranskom (dominantno romanskom) kontekstu. Uz M. Alineija i J.-P. Dalberu bio je glavnim predstavnikom novih pogleda na motivacijske procese u jeziku u europskoj lingvistici. Na tragu njegovih raznolikih znanstvenih interesa, ovaj svezak donosi radove u kojima se obrađuju teme iz područja romanske etimologije i lingvističke geografije, vezane uz obale Pirinejskoga i Apeninskoga poluotoka, Azorskih otoka i Sardinije, te teme iz povijesti romansko-slavenskih jezičnih dodira u Istri i Dalmaciji. U zborniku su zastupljene tradicionalne i novije istraživačke metode, velika imena romanske lingvistike (Colón, Contini, Goebel, Kovačec, Saramago, Veny) i znanstvenici srednje i mlađe generacije. Radovi su pisani na četiri romanska jezika – francuskom, španjolskom, talijanskom i katalonskom.

Neven Skitarelić i Radan Starčević. **Traheotomija i njega traheotomiranih bolesnika.** Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

Knjiga "Traheotomija i njega traheotomiranih bolesnika" Nevena Skitarelića i Radana Starčevića objedinjuje današnja znanja o pristupu životno ugroženom bolesniku s otežanim ili nemogućim disanjem. Knjiga prikazuje prijeko potrebne mjere i postupke u hitnom uspostavljanju prohodnosti dišnog puta kod ugroženih bolesnika. U knjizi je prikazana povijest i razvoj traheotomije kao operativne metode. Uz to, prikazane su sve neinvazivne i invazivne metode održavanja prohodnosti dišnog puta kod

ugroženih bolesnika, a osobito hitna i kirurška traheotomija. Opisane su i poslijeoperativne komplikacije koje se mogu razviti kod traheotomiranih bolesnika. Detaljno je opisana poslijeoperativna njega i skrb traheotomiranih bolesnika. U knjizi su prikazane sve vrste standardnih i specijalnih kanila koje su danas u upotrebi. Opisane su i metode rehabilitacije alaringealnog govora kod laringektomiranih bolesnika. Bolesnik s traheostomom ima osjećaj nesigurnosti, potištenosti i nemoći, ali ima i objektivnan hendikep u komunikaciji s okolinom i u socijalnom kontaktu. Jedno poglavlje stoga obrađuje i psihosocijalne aspekte bolesti kod bolesnika nakon traheotomije. Bogate ilustracije u knjizi olakšavaju čitanje i razumijevanje teksta. Knjiga je ponajprije namijenjena za potrebe studenata sveučilišnog studija sestrinstva, ni isto tako bit će vrijedan izvor podataka i studentima medicine, koji će se u svojoj budućoj karijeri sigurno susretati s traheotomiranim bolesnicima.

Veli Rat / ur. Ante Uglešić i Josip Faričić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

Potkraj 2013. Sveučilište u Zadru objavilo je novu "otočnu" znanstvenu monografiju. To je knjiga *Veli Rat* o istoimenom mjestu na Dugom otoku koja na multidisciplinarni način obrađuje spomenuto ali i susjedna dugootočka mjesta koja se ističu svojim geografskim položajem na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Dugog otoka, odnosno uz Maknare, dio Sedmovraća, koji stoljećima funkcionira kao ključna poveznica između zadarskog akvatorija i sjeverozapadnoga dijela Jadrana.

Zahvaljujući povoljnom geografskom položaju, velikoj horizontalnoj i vertikalnoj raščlanjenosti obalnoga krškog reljefa i bogatom živom svijetu otoka i pripadajućega mora čovjek je još od paleolitika nastanjivao, a od neolitika i postupno intenzivnije vrednovao taj prostor. Raznolika kulturna baština zoran je pokazatelj suodnosa čovjeka i prirode koji je u Velom Ratu pridonio oblikovanju dinamične otočne zajednice i specifičnoga kulturnog krajolika.

U monografiji su razmotreni brojni relevantni prirodoslovni, humanistički i društveni aspekti razvitka Velog Rata koji bi mogli pridonijeti osmišljavanju budućega prostornog uređenja te razmjerno male, ali u regionalnom i nacionalnom smislu značajne otočne cjeline.

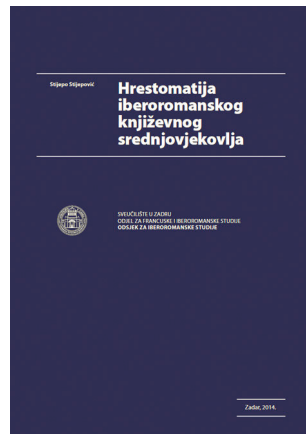
U izradi ove knjige sudjelovalo je trideset i osam autora iz petnaest znanstvenih, kulturnih i crkvenih ustanova iz Zadra, Zagreba, Šibenika i Murtera. Na temelju istraži-

vanja prigodom kojih su mnogo pomogli stanovnici Velog Rata, Polja i Verone, priredili su ukupno trideset i četiri poglavlja na 822 stranice teksta s brojnim slikovnim i tabličnim prilogima.

Stijepović, Stijepo. **Hrestomatija iberoromanskog književnog srednjovjekovlja**. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014. [e-izdanje]

Ovaj je e-priručnik prije svega namijenjen studentima na kolegijima Romansko kulturno i književno srednjovjekovlje I., II. i III. koji se izvode u sklopu diplomskog studija Romanistike na Sveučilištu u Zadru. Uvodni pregled predstavlja autore i djela od 11. do 15. stoljeća. Slijedi izbor književnih tekstova iberoromanskog srednjovjekovlja, ponajprije iz 13. stoljeća. Raspodjela nastoji pratiti književne rodove i umanjiti važnost jezičnih podjela. Tako je prvi dio posvećen lirici (galješko-portugalska i katalonska te hardže), drugi dio epici (Ep o Cidu i djela Gonzala de Bercea), treći dio prozi (tekstovi Alfonsa X. Mudrog i Ramona Llulla), a četvrti srednjovjekovnom teatru. Na kraju priručnika nalazi se nekoliko eseja o srednjovjekovlju i srodnim pitanjima koji obuhvaćaju ne samo književnost, nego i povijest i filozofiju.

Balić-Nižić, Nedjeljka i Nižić, Živko. **Giornali umoristico-satirici in italiano e veneto-zaratino a Zara nell'800 e nel'900**. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Knjiga *Giornali umoristico-satirici in italiano e veneto-zaratino a Zara nell'800 e nel '900* Živka Nižića i Nedjeljke Balić-Nižić s Odjela za talijanistiku, objavljena uz potporu Grada Zadra i Regije Veneto, plod je istraživanja provedenih u sklopu međunarodnoga znanstvenog projekta "Civiltà veneta e umorismo in Istria e Dalmazia. Il giornalismo umoristico-satirico in istro veneto e dalmatoveneto nelle riviste italiane dell'Adriatico orientale". Djelo pisano talijanskim jezikom sadrži dosad neobjavljene podatke o zadarskim humorističnim i satiričnim listovima na talijanskom jeziku i na venetsko-zadarskom narječju iz 19. i prve polovice 20. stoljeća koji se čuvaju u Znanstvenoj knjižnici i Državnom arhivu u Zadru. Na znanstveni način prikazana je građa koja svjedoči o prošlom kulturnom i jezičnom identitetu grada Zadra te o položaju talijanskog stanovništva i njegova izraza s obzirom na političke, društvene, socijalne, jezične i općenito, kulturne prilike. U tom smislu istaknuta je važnost uporabe dijalekta kao sredstva političke borbe

(19. stoljeće), i sredstva očuvanja zadarske kulturne baštine (20. stoljeće).

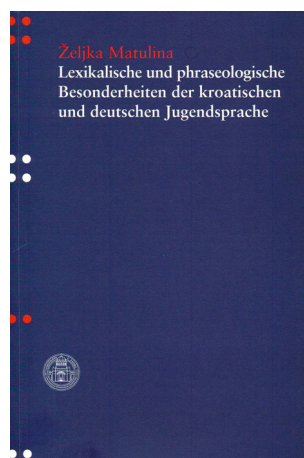
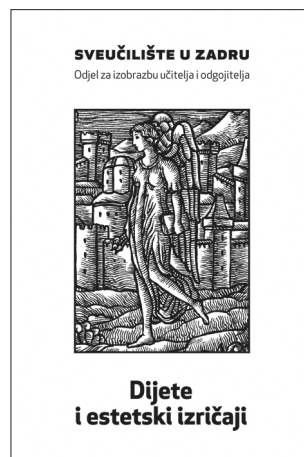
Monografija je doprinos proučavanju hrvatsko-talijanskih povijesnih, kulturnih i književnih prožimanja u Zadru i općenito na istočnoj obali Jadrana.

Dijete i estetski izričaji / ur. Robert Bacalja i Katarina Ivon. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Radovi u Zborniku izloženi su na Međunarodnom znanstvenom skupu Dijete i estetski izričaji održanom u Zadru 13. i 14. svibnja 2011. godine u organizaciji Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru. Postavljajući u središte interesa pojmove dijete i estetski izričaj te svojim interdisciplinarnim karakterom Zbornik nudi raznolik metodološki i tematski pristup koji je u konačnici proizvod specifičnosti pojedinih znanstvenih područja koja u njemu "komuniciraju". Autorice/i promišljaju o pojmu estetike te ga iz pozicije vlastitih disciplina nastoje tumačiti i povezati s potrebama djece, njihovim razvojem, odgojem i obrazovanjem. Zbornik je podijeljen u nekoliko tematskih cjelina koje slijede strukturu samoga skupa. Plenarno izlaganje održao je Johann Pehofer s Pädagogische Hochschule Burgenland iz Eisenstadta koji je kao glavni zadatak znanstvene pedagogije istaknuo pitanje o čovjeku i njegovoj stvarnoj svrsi. Definiirajući ključne kategorije u kojima se ostvaruje estetika i njezin značaj, posebno navodi ulogu estetike s pedagoškoga stajališta, odnosno njezin neizmjeran doprinos obrazovanju.

Matulina, Željka. *Lexikalische und phraseologische Besonderheiten der kroatischen und deutschen Jugendsprache*. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Knjiga *Lexikalische und phraseologische Besonderheiten der kroatischen und deutschen Jugendsprache* autorice prof. dr. sc. Željke Matuline s Odjela za germanistiku Sveučilišta u Zadru plod je istraživanja provedenih u sklopu znanstvenog projekta *Kontrastivno proučavanje hrvatskoga i njemačkoga leksika* potpomognutog sredstvima Ministarstva znanosti Republike Hrvatske. Knjiga sadrži šest poglavlja u kojima se s raznih stajališta opisuju frazeološke i leksičke osobitosti jezika mladih. U odnosu na druge publikacije koje tematiziraju jezik mladih, posebnost je ove knjige to što se pri opisu leksičkih i frazeoloških struktura njemačkog jezika one razmatraju i uspoređuju s funkcionalno istovjetnim strukturama u hrvatskome jeziku. Knjiga je specifična i po tome što je u njoj primijenjen empirijski,

korpusno utemeljen pristup temi. Primjenom kontrastivne metode korisnicima se pruža bolji uvid u sličnosti i razlike hrvatskoga i njemačkoga leksičkog i frazeološkog fonda i omogućuje razumijevanje stilističkih postupaka u uporabi leksičkih i frazeoloških jedinica primijenjenih u književnim i publicističkim tekstovima namijenjenim mladim čitateljima. Knjiga je upotpunjena i temama iz svakodnevne razgovorne prakse mladih. Djela slična sadržaja i kakvoće ne postoje, a to ovu knjigu kvalificira ne samo kao dobar sveučilišni priručnik već i kao vrijedan znanstveni prilog frazeologiji općenito te kontrastivnoj lingvistici i pragmalingvistici.

Pavić, Milorad. **Jugoistočna Europa pod osmanskom vlašću: od pada Carigrada do Svištovskog mira**. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Knjiga *Jugoistočna Europa pod osmanskom vlašću: od pada Carigrada do Svištovskog mira* autora Milorada Pavića opsežno je djelo koje po svojem sadržaju te koncepcijskom i metodološkom pristupu ima sve značajke sveučilišnog udžbenika namijenjenog studentima povijesti. Knjiga objedinjuje glavne značajke djela potrebnog za razumijevanje osmanskog društva ne samo na globalnoj razini već i unutar njegovih sastavnica, zemalja jugoistočne Europe. Knjiga se sastoji od dva dijela. Prvi te ujedno i glavni dio knjige ne zadržava se samo na opisu puke događajnice, nego ulazi u raščlambu društveno-gospodarsko-kulturnih prilika kako Carstva u cjelini tako i svake od zemalja, poštujući specifičnosti njihova razvoja. Drugi dio sadrži brojne dodatke koji čitatelju u velikoj mjeri olakšavaju korištenje ovoga djela, a to su kronološki pregledi, rječnik stručnih termina vezanih uz osmansku povijest, popis sandžaka europskog dijela Osmanskog Carstva, popis geografskog nazivlja s europsko-osmanskim oblicima imena i drugo. Knjiga se temelji na suvremenom pristupu problemima i najnovijim saznanjima vezanim uz razvoj Osmanskog Carstva u promatranom razdoblju, pri čemu su konzultirani najvažniji radovi istaknutih svjetskih istraživača osmanske povijesti i kulture. U hrvatskoj historiografiji i sveučilišno-nastavnoj literaturi do danas ne postoji ovako sveobuhvatno djelo za navedenu problematiku pa je u tom svjetlu doprinos ove knjige iznimno značajan. Samim time ova se knjiga pokazuje prikladnom ne samo za studente povijesti nego i za širu znanstvenu i čitateljsku javnost kod kojih se pokazuje interes za proučavanje ovoga dijela ranonovovjekovne svjetske povijesti.

Potencijali društveno-gospodarskog razvitka Zadarske županije / ur. Josip Faričić. Zadar: Sveučilište u Zadru, Zadarska županija, Hrvatska gospodarska komora – ogranak Zadar, 2014.

Zadarska županija utemeljena je upravno-teritorijalnim ustrojem Republike Hrvatske 1992., odnosno 1997. godine kojim je uvaženo višestoljetno značenje Zadra kao istaknutoga upravnog, gospodarskog, demografskog, kulturnog i znanstvenog središta koje okuplja velik dio sjeverne Dalmacije i južni dio ličko-krbavskog prostora. S površinom od 3641,91 km² Zadarska županija čini 6,5% teritorija Hrvatske. K tome, županiji pripada i 3845,00 km² pripadajućeg akvatorija, što čini 12,4% morske površine nad kojim Hrvatska ima puni suverenitet. S obzirom na 170 017 stanovnika utvrđenih posljednjim popisom stanovništva (2011.), stanovništvo Zadarske županije čini 4% demografskog kontigenta Hrvatske. Geografski raznoliko područje Zadarske županije ima brojne prirodne i društvene resurse koji omogućuju komplementarni gospodarski razvitak. Temeljni cilj toga razvoja je održivo upravljanje prostorom, čuvanje i primjereno društveno i ekonomsko vrednovanje bogate prirodne i kulturne baštine te stvaranje novih vrijednosti koje pridonose kvaliteti života stanovnika regije. Potencijale razvitka zadarske regije treba promatrati s obzirom na potrebe i mogućnosti razvoja cijele Hrvatske, ali i susjednoga europskog jadranskog, alpskog i podunavskog prostora, umnogome strateški definiranoga planskim dokumentima Europske unije (posebno strategijom Europa 2020.) u kojima se potiče pametan, održiv i uključiv razvoj. U hrvatskoj i europskoj konstelaciji zadarska regija ima mogućnost, pravo i obvezu definirati svoju poziciju unutar složenoga prostornog sustava kojemu pripada. Zadarska županija zaslužuje obziran tretman u relevantnim državnim strukturama, bez posebnih privilegija, ali s uvažavanjem dosadašnjih postignuća, stvarnih potreba i očiglednih potencijala. Stoga je opravdano očekivanje da će mjerodavna državna tijela prepoznati i podržavati sva ona nastojanja koja se temelje na realnim resursima i izglednim mogućnostima razvoja središnje strateški važne hrvatske primorske županije. U knjizi se razmatraju relevantni potencijali društveno-gospodarskog razvitka Zadarske županije s geografskoga, povijesnoga, gospodarskoga, upravno-pravnoga i prostornoplanerskoga motrišta.

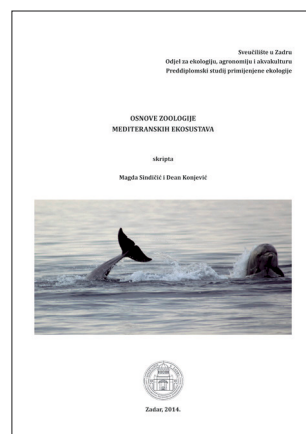
Zrmanja uokvirena kršem / ur. Nina Lončar i Damir Magaš.
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

U izdanju Centra za istraživanje krša i priobalja i Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru pokrenuta je biblioteka pod naslovom *Bibliotheca Croatica Maritima et Carsologica* radi objavljivanja različitih izvornih znanstvenih i stručnih djela prirodne i društvene tematike vezane za more, priobalje, krš i krška područja. Prvo izdanje vezano je za problematiku Pozrmanja, koju slikovito zaokružuje naslov monografije *Zrmanja uokvirena kršem*. Sadrži pet radova izloženih na istoimenom stručno-znanstvenom okruglom stolu održanom u Kruševu, Obrovac, 28. travnja 2011. Izdanje koje su uredili prof. dr. sc. Damir Magaš i doc. dr. sc. Nina Lončar objedinjuje multidisciplinarni znanstveni rad više znanstvenika i stručnjaka, s pregledom trenutačnih spoznaja o prirodoslovnim i društvenim vrijednostima ovoga raseljenoga te danas zapuštenoga i napuštenoga područja. Autori su: Mirko Đinđić, Neven Cukrov, Vlado Božić, Marijana Jelić i Roman Ozimec. Radovima su obuhvaćene različite teme vezane uz prirodne značajke rijeke Zrmanje te vrednovanje i korištenje Zrmanje i okolnoga krškog prostora. Obuhvaćeni su uglavnom neki aspekti prirodoslovlja, od onih temeljnih (geomorfologija i geologija, speleologija, biospeleologija) do primijenjenih, povezanih s održivim korištenjem prirodne osnove odnosno učinkovitim razvojem značajnog i zaštićenog krajobraz. Posebnost monografije su i dva uratka D. Franića, izvorno objavljena u Glasniku Hrvatskoga naravoslovnog društva, u kojima je taj geograf već 1900. godine istaknuo značaj proučavanja geografske i antropogeografske problematike te potrebu za inventarizacijom spoznaja dobivenih terenskim istraživanjima. Zaključci radova objavljenih u ovom izdanju upućuju na nužnost i važnost daljnjih znanstvenih istraživanja, kako temeljnih, tako i primijenjenih.

Magda Sindičić i Dean Konjević. **Osnove zoologije mediteranskih ekosustava**. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014. [e-izdanje].

Skripta za predmet Osnove zoologije mediteranskih ekosustava namijenjena je ponajprije studentima polaznicima studija primijenjene ekologije na Odjelu za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru. Skripta je objavljena u elektroničkom obliku i predviđena je kao dopunska literatura za pripremu ispita i usvajanje znanja o mediteranskim ekosustavima. U njoj su prikazane osnove morfologije, biologije, načina života i specifičnosti životinja mediteranskih staništa.

Skripta obrađuje osnove zoologije, odnosno carstva životinja. Zamišljena je tako da prikazuje temelje taksonomije, evolucije, anatomije i fiziologije te ekologije najvažnijih koljena iz carstva životinja. Za svaku obrađenu skupinu dodatno je stavljen naglasak na predstavnike karakteristične za mediteranski ekosustav. Skripta je prilagođena sadržaju te ishodima učenja navedenog predmeta, izbjegavajući za ovaj predmet preveliku opsežnost druge literature s područja zoologije. Na temelju navedenoga smatramo da će ova skripta, prilagođena programu predmeta, unaprijediti kvalitetu nastave i olakšati učenje polaznicima ovoga predmeta.

Marija Ljubičić. **Zdravstvena njega osoba s invaliditetom.** Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Knjiga "Zdravstvena njega osoba s invaliditetom" autorice Marije Ljubičić opisuje osnovna načela zdravstvene njege te specifične intervencije usmjerene rješavanju zdravstveni problema osoba s invaliditetom i njihovih obitelji u suočavanju s različitim oblicima oštećenja zdravlja, invaliditeta ili hendikepa. Knjiga upućuje na značaj razvoja pozitivnih vrijednosti, ravnopravnosti, inkluzije i socijalne integracije osoba s invaliditetom u sva područja života i rada. Kroz proces zdravstvene njege objašnjava procjenu, sestriinske intervencije i evaluaciju u osoba s tjelesnim invaliditetom, intelektualnom poteškoćom, autizmom, oštećenjem sluha, vida, govorno glasovne komunikacije, gluhosljepećom. Omogućuje razumijevanje osnovnih ljudskih potreba, s posebnim naglaskom na postizanje najveće moguće razine samostalnosti čim je moguće prije. U knjizi se uz ostalo objašnjava da osobe s invaliditetom nemaju nikakve specifične potrebe. Riječ je o osnovnim ljudskim potrebama, identičnim potrebama svih ljudi, ali su stupnjevi samostalnosti i načini zadovoljavanja u njih različiti. Postizanje samostalnosti u zadovoljavanju potreba pridonosi povećanju kvalitete života ovih osoba, pa je uloga medicinske sestre od iznimnog značaja. Kao obvezatna i dopunska literatura na Studiju sestriinstva knjiga pruža mogućnost odgoja i obrazovanja svih koji se skrbe o osobama s invaliditetom: medicinskih sestara, drugih zdravstvenih djelatnika i ostalih stručnjaka, ali i članova obitelji osoba s invaliditetom i roditelja djece s poteškoćama u razvoju. Uz navedeno cilj knjige je senzibilizirati društvo o potrebama, problemima i mogućnostima s kojima se susreću djeca s poteškoćama u razvoju, osobe s invaliditetom i njihove obitelji.

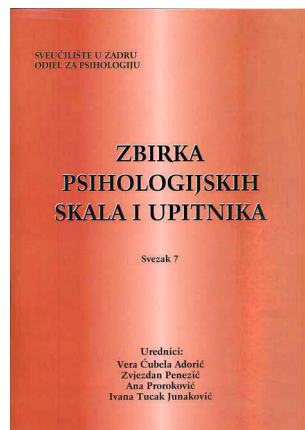
Zbirka psihologijskih skala i upitnika sv. 7 / ur. Ana Proroković, Zvezdan Penezić, Vera Čubela Adorić i Ivana Tucak Junaković. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Novi, sedmi svezak Zbirke psihologijskih skala i upitnika nastavak je sada već višegodišnje tradicije Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru da rezultate aktivnosti svojih djelatnika i njihovih suradnika na konstruiranju novih i adaptaciji postojećih psihologijskih instrumenata ponudi na uvid i korištenje široj znanstvenoj i stručnoj javnosti. U tom je smislu Zbirka još uvijek jedinstvena znanstveno-stručna publikacija u hrvatskoj psihologiji, pa i šire, o čemu svjedoči interes istraživača ne samo iz Hrvatske nego i drugih, uglavnom susjednih zemalja za primjenu i adaptaciju instrumenata objavljenih u prethodnim svescima. Povratne informacije od kolega s drugih institucija i studenata svih razina studija psihologije, ali i drugih, uglavnom srodnih područja, dodatna su potvrda korištenja i korisnosti Zbirke kao priručnika, što nam je, kao urednicima, važan poticaj za daljnji rad na unaprjeđivanju njezine kvalitete.

Marijana Kresić i Mia Batinić. *Modalpartikeln: Deutsch im Vergleich mit dem Kroatischen und Englischen / Modalne čestice: njemački jezik u usporedbi s hrvatskim i engleskim*. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Dvojezična knjiga *Modalpartikeln: Deutsch im Vergleich mit dem Kroatischen und Englischen/Modalne čestice: njemački jezik u usporedbi s hrvatskim i engleskim* autorica Marijane Kresić i Mije Batinić nastala je na projektu *Transfer kao strategija u učenju stranih jezika* koji se pod vodstvom Marijane Kresić provodio na Odjelu za lingvistikom od 2. siječnja 2010. do 30. lipnja 2013. Knjiga s CD-ROM-om objavljena je u svibnju ove godine u izdanju Sveučilišta u Zadru uz financijsku potporu Hrvatske zaklade za znanost, Sveučilišta u Zadru i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U teorijskome dijelu knjige opisuje se kategorija modalnih čestica u njemačkome i hrvatskome jeziku te se predlaže kategorizacija drugih modalnih konstrukcija u hrvatskome jeziku koje su njihove funkcionalne istovrijednice. Glavni dio knjige zauzima leksikografski opis modalnih čestica u njemačkome jeziku, modalnih čestica i njima istovrijednih modalnih konstrukcija u hrvatskome jeziku te prijevodne istovrijednice ovih modalnih elemenata u engleskome jeziku u kojemu čestice nisu izdvojene kao zasebna kategorija riječi.

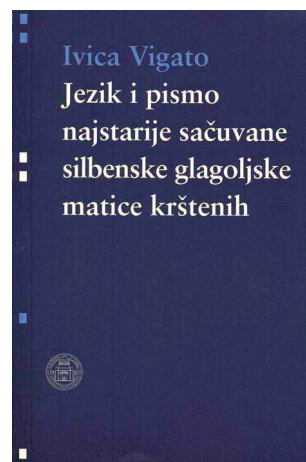

Budući da i u njemačkome i u hrvatskome jeziku modalne čestice tvore kategoriju riječi s istom funkcijom, odabran je kontrastivni, dvojezičan pristup njihovu opisu. Modalne su čestice sinsemantične riječi čije značenje ovisi o specifičnome kontekstu njihove uporabe jer izražavaju subjektivne aspekte komunikacijske interakcije. Osim o kontekstu, njihovo značenje ovisi i o vrsti rečenice u kojemu se čestica nalazi te o ostvarenome govornome činu. Opis utemeljen na kontekstu njihove uporabe, kojemu je cilj olakšati ovladavanje ovom kategorijom riječi govornicima njemačkoga i hrvatskoga kao inih jezika, novina je u njemačkoj i hrvatskoj leksikografiji i gramatikografiji. Svi su opisi čestica korpusno utemeljeni te su oprimjereni rečenicama i dijalozima iz pisanih i govorenih korpusa svih triju jezika. Nedostadni opisi značenja modalnih čestica razlogom su njihove zapostavljenosti u udžbenicima i priručnicima za učenje njemačkoga i hrvatskoga kao inih jezika, stoga je ponuđen i didaktički koncept za ovladavanje česticama. U glavnome dijelu leksikona, koji je trojezičan, nude se engleski prijevodni ekvivalenti njemačkih i hrvatskih čestica kao dodatno pomagalo u procesu učenja s obzirom na to da je engleski često prvi strani jezik većine govornika i njemačkoga i hrvatskoga kao inih jezika.

Na CD-ROM-u se uz sadržaj knjige nalaze ozvučeni dijalozi koje čitaju izvorni govornici te nastavni materijali s vježbama za učenje funkcije i uporabe modalnih čestica u njemačkome i hrvatskome jeziku.

Vigato, Ivica. **Jezik i pismo najstarije sačuvane silbenske glagoljske matice krštenih**. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

U knjizi "Jezik i pismo najstarije sačuvane silbenske glagoljske matice krštenih" autora Ivica Vigata istražuju se jezične, ali i kulturološke osobitosti glagoljske Matične knjige krštenih (1650. – 1681.) s otoka Silbe. Monografija sadrži faksimile kodeksa i latiničku transliteraciju. Autor u prvom dijelu knjige iznosi podatke o društveno-povijesnom razvoju otoka te uočava veliku otvorenost Silbenjana različitim utjecajima koji su posljedica imigracije, ali i stalnog kontakta silbenskih pomoraca s ostalim kulturnim sredinama. Zaključuje da se kroz povijest na Silbi stalno prožimalo i tradicionalno i moderno.

Ravne Brčko: prošlost, običaji, životna svakidašnjica. / ur. Mario Katić i Stjepan Marčetić. Zadar: Sveučilište u Zadru; Boće: Župa Boće, 2014.

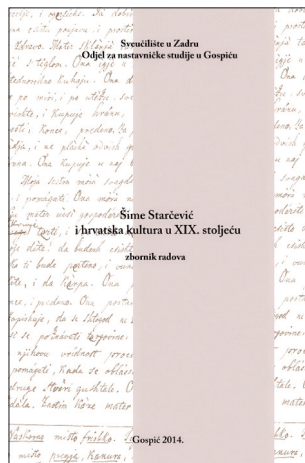
Ova monografija smatra se svojevrsnim nastavkom etnološkog istraživanja Hrvata u Bosni i Hercegovini koje je započelo istraživanjem u Usori te objavljivanjem monografije Usora: prošlost, običaji, životna svakodnevnica. Metodološko-teorijsku problematiku ovakva istraživanja i ovakve publikacije obradio je Mario Katić u uvodu spomenute monografije. Nužno je ponoviti i naglasiti neke ključne probleme i ideje i monografije Ravne Brčko; prije svega, stvarana je za ljude o kojima se piše što je, kao i pri pisanju monografije o Usori, rezultiralo nekim ograničenjima i prilagođavanjima pisanja te izbjegavanjem preopširnih teoretiziranja i metodoloških rasprava, što namijenjenu publiku najmanje zanima. S druge strane postoji obveza, ali i želja, ne zanemariti i znanstveni vid ove monografije koja će biti korištena i u znanstveno-istraživačke i edukativne svrhe.

Šime Starčević i hrvatska kultura u 19. stoljeću. / ur. Vesna Grahovac Pražić i Sanja Vrcić- Mataija. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Dvjestota obljetnica tiskanja Starčevićevih gramatika: *Nova ricsoslovica iliricska* i *Nova ricsoslovica iliricsko-francezka* bila je neposrednim povodom organiziranju dvodnevnog znanstvenog skupa Šime Starčević i hrvatska kultura u 19. stoljeću, održanom 7. i 8. prosinca 2012. u Gospiću, na Odjelu za nastavničke studije Sveučilišta u Zadru. Kao plod održanog skupa objavljen je Zbornik radova koji bi trebao postati poticajan izvor svakom budućem istraživačkom radu o Starčeviću.

Svi radovi objavljeni u Zborniku predstavljaju značajan prinos u pokušaju redefiniranja povijesnog položaja Šime Starčevića, osvjetljujući spoznaju o važnosti njegove jezikoslovne, religiozno-prosvjetiteljske, književne, političke i kulturne djelatnosti. Polazeći od navedenih područja Starčevićeva djelovanja, radovi propituju njegova jezična, prije svega slovopisna, akcentološka, potom gramatička, dijalektološka, standardološka pitanja te pitanje nacionalnog identiteta temeljenog na jeziku kao jednom od osnovnih odrednica identiteta uopće. Dio se radova bavi uočavanjem stilskih vrijednosti Starčevićevih djela, dio proučava njegov književni, religijski i prosvjetiteljski prinos onodobnim glasilima, uz njihovu književno-povijesnu kontekstualizaciju i istraženu recepciju. Smješten u širi kulturološki obzor, značaj se Starčevićeve povijesne uloge osvjetljava i u kontekstu

njegovih političkih stavova, svećeničkog djelovanja, crkvenih, kulturnih i onomastičkih pitanja iz 19. stoljeća pridonoseći interdisciplinarnosti Zbornika. Većina se radova koristila izvornom arhivskom građom što mu daje dodatnu vrijednost.

Neprocjenjivo otkriće izloženo u Zborniku jest spomenuta jezikoslovna i vjersko-katehetska rukopisna ostavština Šime Starčevića pronađena u *Arhivu Hrvatske provincije Družbe Isusove* u Zagrebu, u čijoj se građi analizira njezin prosvjetiteljsko-didaktički karakter te otkriva jezikoslovna vrijednost.

Određivanje pripadajućega povijesnog značaja Šime Starčevića u hrvatskoj kulturnoj baštini iznimna je nacionalna vrijednost, čemu su pridonijeli svi radovi objavljeni u Zborniku koji bi trebao steći zasluženo mjesto u hrvatskoj znanosti i pronaći put do široke kulturne javnosti.

Inga Tomić-Koludrović, Željka Tonković i Željka Zdravković. **Zadarska riva kao prostor urbanosti.** Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Knjiga *Zadarska riva kao prostor urbanosti* autorica prof. dr. sc. Inge Tomić-Koludrović, dr. sc. Željke Tonković i dr. sc. Željke Zdravković (urednik mr. sc. Mirko Petrić) plod je istraživanja što ga je ostvarila radna skupina Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru, u okviru strategije suradnje Sveučilišta s lokalnom zajednicom. U knjizi su analizirani i interpretirani rezultati istraživanja identiteta, kulturnog konteksta i socijalno-prostorne strukture zadarske rive. Istraživanje je teorijski i metodološki realizirano s osloncem na tradiciju funkcionalno-strukturalne analize urbanih prostora s jedne strane te interakcionističku analizu međudnosa ljudi s kulturnim i urbanim okolišem s druge strane. U istraživanju su korištene i kvantitativne i kvalitativne metode istraživanja (ulične ankete stanovnika i lokalnih posjetitelja Poluotoka, ulične ankete turista, promatranje režima korištenja prostora te intervjui s kulturnim i znanstvenim djelatnicima te poduzetnicima).

Rezultati istraživanja pokazali su da je riva iznimno važan segment identiteta grada, te da ju je potrebno promatrati u kontekstu povijesne jezgre grada kao prostor koji, zbog povijesnih promjena koje su se tijekom vremena odvijale, danas nije potpuno funkcionalno kodiran. No rezultati istraživanja pokazuju da današnji korisnici rive smatraju da na njoj nisu potrebne ni poželjne veće izmjene njezina današnjeg izgleda. Stoga je potrebno vrlo pomno promišljati i planirati eventualne promjene pojedinih segmenata njezinih

funkcija, imajući stalno na umu njezin povijesni, suvremeni i budući društveni kontekst. Drugim riječima, pri promišljanju urbanističkog uređenja segmenata prostora rive i njezine kontaktne zone na Poluotoku, postojeće sadržaje potrebno je nadograđivati u smjeru koji će pridonijeti u prvom redu kvaliteti života lokalnog stanovništva, atmosferi grada, krajolika i lokalnih običaja. Takva preporuka za formuliranje javnih politika u skladu je s novim pristupima promišljanju povijesnih urbanih prostora koji omogućuju nadogradnju postojećih režima korištenja, ali na način da oni povećavaju – a ne smanjuju – urbane i kulturne kvalitete prostora.

Stijepo Obad. **Dalmacija u novijoj hrvatskoj povijesti i kulturi.** Zadar: Sveučilište u Zadru; Matica hrvatska, 2014.

Knjiga Stijepe Obada *Dalmacija u novijoj hrvatskoj povijesti i kulturi* predstavlja sukus autorova rada o dalmatinskoj povijesti tijekom moderne i suvremene povijesti. Autor u dvadeset članaka obrađuje široki dijapazon tema i to preko društvenih, političkih i nacionalno-integracijskih problema do omiljenog rada na lokalnoj povijesti. Kod društvenih tema imamo članke povezane sa školstvom u Dalmaciji, položaju dalmatinskog sela tijekom moderne povijesti, kao i o dalmatinskim čitaonicama. Nalazimo gospodarske teme, pa možemo čitati o gospodarstvu u Tivtu sredinom 19. stoljeća, o gospodarstvu Dalmacije za neoapsolutizma, ili o Dalmaciji na europskim izložbama. Kod lokalne povijesti autor je obradio stanje u Šibeniku, Benkovcu, Tivtu, Stonu i Pagu. Zadnji članak posvećen je Hrvatskom proljeću 1971. godine.

Dalmacija u prostoru i vremenu: što Dalmacija jest, a što nije? / ur. Lena Mirošević i Vera Graovac Matassi. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

U listopadu 2014. godine iz tiska je izašla *Dalmacija u prostoru i vremenu – Što Dalmacija jest a što nije?* zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog od 14. do 16. lipnja 2012. godine na Sveučilištu u Zadru u povodu desete obljetnice obnove Sveučilišta u Zadru. S obzirom na tako važnu obljetnicu, ali i važnost svakog Sveučilišta u društvu koja su u isto vrijeme pokretači, ali i refleksija društva u kojem se nalaze, odabrana je tema znanstvenog skupa, odnosno Zbornika radova o prostoru Južne Hrvatske odnosno *Dalmacija u prostoru i vremenu*. Prostor Južne Hrvatske u suvremenim socijalnim relacijama percipiran je kao Dalmacija. Takva percepcija umnogome se temelji na izgrađenoj bogatoj kulturnoj baštini kao posljedici kulturnih dodira i prožimanja na sjeveroistočnoj obali Jadrana. Time je

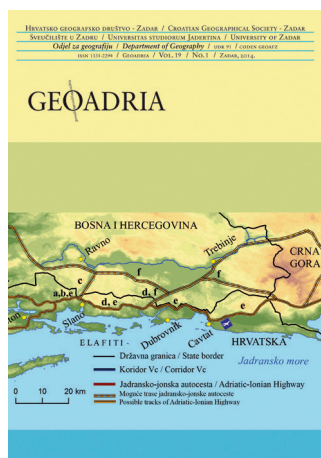
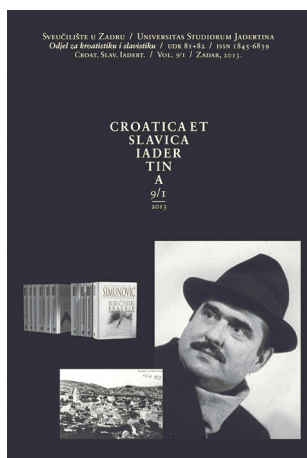
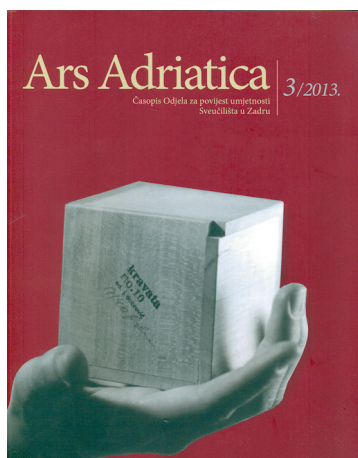
Dalmacija višeslojno kulturno pročelje Hrvatske, koja kao primorska i pomorska zemlja upravo preko toga dijela svojeg teritorija ostvaruje višestruke društvene i gospodarske veze sa sredozemnim civilizacijskim krugom. Već podnaslov upućuje na određenu problematiku i složene procese oblikovanja *dalmatinskog* prostora i *dalmatinske* identifikacije na koje su utjecali različiti historijsko-geografski procesi, ali i suvremeni funkcionalni prostorni odnosi u kombinaciji s prirodno-geografskim posebnostima prostora. Stoga je namjera uredništva bila da tiskanjem Zbornika radova *Dalmacija u prostoru i vremenu – Što Dalmacija jest a što nije?* o tim složenim povijesnim i suvremenim određenicama *progovore* različite znanstvene discipline, tj. različita polja i grane u okvirima prirodnih, društvenih, humanističkih i tehničkih znanosti.

PERIODIKA

Ars Adriatica god. 3, sv. 1 (2013.) – časopis Odjela za povijest umjetnosti / ur. Pavaša Vežić.

Croatica et Slavica Iadertina god. 9, sv. 1 i sv. 2 (2013.) – časopis Odjela za kroatistiku i slavistiku / ur. Josip Lisac.

Geoadria god. 18, sv. 2 (2013.) i god. 19, sv. 1 (2014.) – časopis Odjela za geografiju i Hrvatskog geografskog društva / ur. Vera Graovac Matassi.

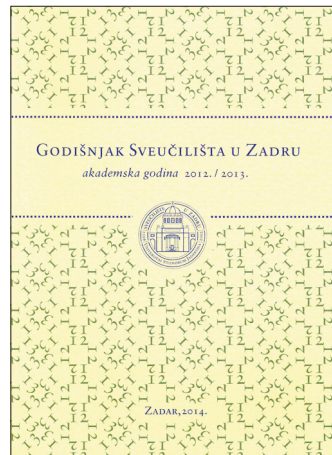
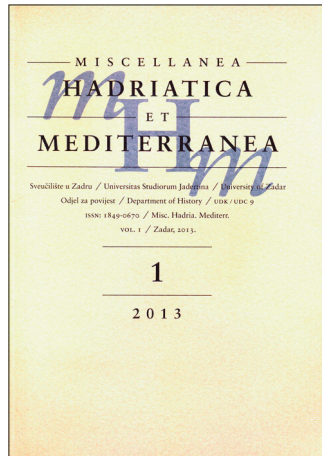
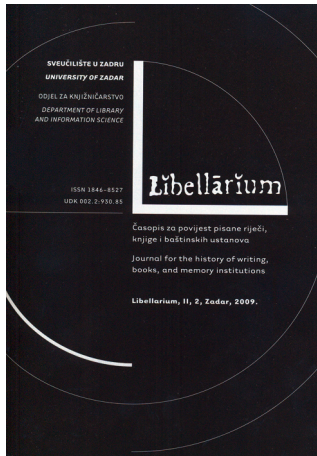
Libellarium god. 6, sv. 1-2 (2013.) – časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova / ur. Zoran Velagić.
URL: <http://ozk.unizd.hr/libellarium/index.php/libellarium>

Miscellanea Hadriatica et Mediterranea god. 1, sv. 1 (2013.) – časopis Odjela za povijest / ur. Anamarija Kurilić.

Oeconomica Jadertina god. 3, sv. 2 (2013.) i god. 4, sv. 1 (2014.) – časopis Odjela za ekonomiju / ur. Aleksandra Krajnović.

[sic] god. 4, sv. 1 i sv. 2 (2014.) – elektronički časopis za književnost, kulturu i književno prevođenje / ur. Marko Lukić. URL: <http://www.sic-journal.org/>

Godišnjak Sveučilišta u Zadru, akademska godina 2012./2013. / ur. Ante Uglešić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

KATALOZI, KNJIGE SAŽETAKA, OBLJETNIČKE PUBLIKACIJE

XIX. dani psihologije u Zadru. / ur. Ana Slišković. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

Contemporary development of European rural areas. / ur. Željka Šiljković, Anica Čuka i Ana Pejdo. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

